

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το αριθ. 19/14.09.2016 πρακτικό συνεδρίασης του Δημ. Συμβουλίου Δελφών.

Στην Άμφισσα και στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Άμφισσας σήμερα 14 Σεπτεμβρίου 2016, ημέρα Τετάρτη και ώρα 19.00΄ συνήλθε το Δημοτικό Συμβούλιο σε δημόσια συνεδρίαση ύστερα από την αριθ. 21575/09.09.2016 πρώτη πρόσκληση του προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Χαραλάμπους Παναγιωτόπουλου, η οποία δημοσιεύτηκε και επιδόθηκε με αποδεικτικό στους Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν.3852/2010.

Στη συνεδρίαση παρέστη ο Δήμαρχος Δελφών κ. Αθανάσιος Παναγιωτόπουλος.

Τα πρακτικά τηρήθηκαν από την Ελ. Λαγουράνη, δημ. υπάλληλο.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

Α.Αγγελόπουλος	Δ.Μπουλούτας
Α.Παναγιωτόπουλος	Ι.Γεωργίου
Ε.Κοτσάνου-Ρομβοτσάνου	Α.Μανανάς
Ε.Κουμπλή-Λέγκα	Α.Τσονάκας
Β.Καραγιάννης	Λ.Αναγνωστόπουλος
Ν.Μολιώτης	Π.Ταγκαλής
Α.Μάνιος	Α.Παπαδόπουλος
Τρ. Πιλάλα-Τσακίρη	Α.Καραδήμα
Α.Κυριακίδης	Χ.Παναγιωτόπουλος
Γ.Ιωσηφίδης	Π.Κασούτσα
Χ.Σεγδίτσα-Πονήρη	Ν.Μίχος
Λ.Λύτρας	Β.Πανάγου
Δ.Καραγιάννης	Ν.Σταντζούρης

Επίσης παρέστησαν στη συνεδρίαση και οι κατωτέρω Πρόεδροι Δημ. και Τοπ. Κοινοτήτων: Α.Σολτάτος, Τ.Γουώρθ, Γ.Μαντά, Ι.Σαρλής, Χρ. Χαλέτσος και Χ.Καλλιακούδας.

ΑΠΟΝΤΕΣ

Μ.Ανδρεοπούλου	Γ.Δρακάκης
Κ.Καραγιάννης	Α.Κορδάς
Α.Ζωμένος	Π.Μέγκος
Α.Παπαλαΐος	

Οι ανωτέρω (33) Δημοτικοί Σύμβουλοι καθώς και οι (36) Πρόεδροι και Πάρεδροι Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων, κλήθηκαν και έλαβαν γνώση νομίμως για την συνεδρίαση, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 67 παρ. 4 του Νόμου 3852/2010 "ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ".

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

1. Τροποποίηση - αναμόρφωση (6^η) του Τεχνικού Προγράμματος έτους 2016. (Εισηγήτρια: κ. Κυριακή Μιχαλοπούλου, προϊσταμένη Δ/σης Προγραμματισμού).
2. Αποδοχή της πρόσκλησης του Ε.Π. Στ Ελλάδας με τίτλο ΕΡΓΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ, Α΄/θμιας & Β΄/θμιας Εκπαίδευσης και υποβολή πρότασης έγκρισης εκτέλεσης του έργου με τίτλο ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΣΤΟ 1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΜΦΙΣΣΑΣ. (Εισηγήτρια: κ. Κυριακή Μιχαλοπούλου, προϊσταμένη Δ/σης Προγραμματισμού).

3. Πρόσληψη προσωπικού για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. (Εισηγητής: κ. Ιωάννης Παπαϊωάννου, προϊστάμενος Διοικ/κών Υπηρεσιών).
4. Ορισμός μελών για την συγκρότηση επιτροπής εκκαθάρισης αρχείων του Δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 480/1985. (Εισηγητής: κ. Ιωάννης Παπαϊωάννου, προϊστάμενος Διοικ/κών Υπηρεσιών).
5. Αναμόρφωση προϋπολογισμού, έτους 2016. (Εισηγητής: κ. Δημήτριος Κοϊβαρης, προϊστάμενος Οικ/κών Υπηρεσιών).
6. Έγκριση έκθεσης 2ου τριμήνου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2016. (Εισηγητής: κ. Δημήτριος Κοϊβαρης, προϊστάμενος Οικ/κών Υπηρεσιών).
7. Διαγραφές οφειλών από τέλη ύδρευσης και αποχέτευσης Δ.Ε. Δελφών. (Εισηγητής: κ. Δημήτριος Κοϊβαρης, προϊστάμενος Οικ/κών Υπηρεσιών).
8. Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων χρηματικών ποσών. (Εισηγητής: κ. Δημήτριος Κοϊβαρης, προϊστάμενος Οικ/κών Υπηρεσιών).
9. Συγκρότηση επιτροπής παραλαβής και παρακολούθησης συμβάσεων προμηθειών του Δήμου Δελφών σε εφαρμογή του άρθρου 221 παρ. 11β΄ του Ν.4412/2016. (Εισηγητής: κ. Δημήτριος Ανδρώνος, υπάλληλος του Δήμου).
10. Συγκρότηση επιτροπής παραλαβής αντικειμένου συμβάσεων παροχής υπηρεσιών του Δήμου Δελφών σε εφαρμογή του άρθρου 221 παρ. 11δ΄ του Ν.4412/2016. (Εισηγητής: κ. Δημήτριος Ανδρώνος, υπάλληλος του Δήμου).
11. Ανάκληση της αριθ. 399/29.10.2015 απόφασης Δ.Σ. και λήψη νέας απόφασης για την χορήγηση βραβείων Κ. Παπαβιέρου. (Εισηγήτρια: κ. Δέσποινα Γκαβογιάννη, υπάλληλος Γρ. Κληροδοτημάτων).
12. Παράταση μίσθωσης δημοτικού ακινήτου στην κ. Πουτακίδου Έλενα. (Εισηγήτρια: κ. Δέσποινα Γκαβογιάννη, υπάλληλος Γρ. Κληροδοτημάτων).
13. Έγκριση τευχών δημοπράτησης του έργου ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΣΤΟ 1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΜΦΙΣΣΑΣ και τρόπος υλοποίησης του έργου. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
14. Έγκριση παράτασης προθεσμίας του έργου ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕ ΓΡΑΒΙΑΣ. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
15. Έγκριση παράτασης προθεσμίας του έργου ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΧΑΝΙΟΥ ΓΡΑΒΙΑΣ. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
16. Έγκριση πρωτοκόλλου προσωρινής παραλαβής του έργου ΕΡΓΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΑΔΑ ΚΕΡΑΤΟΡΑΧΗΣ. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
17. Έγκριση πρωτοκόλλου προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΛΙΣΘΑΙΝΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΩΦΕΡΕΙΑΣ ΟΔΟΥ ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ Δ.Κ. ΔΕΛΦΩΝ. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
18. Έγκριση πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής του έργου ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ. (Α.Μ. 11/2012). (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
19. Έγκριση 6^{ου} τελικού ΑΠΕ του έργου ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΟΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΕΡΓΟΥ 1 ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΙΣ 384523. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
20. Έγκριση 1^{ου} ΑΠΕ του έργου ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΧΑΝΙΟΥ ΓΡΑΒΙΑΣ. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Λύτρας, αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Υ.).
21. Έγκριση εκμίσθωσης του κτιριακού συγκροτήματος του Χανίου Γραβιάς της Τ.Κ. Γραβιάς. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Μολιώτης, Αντιδήμαρχος).
22. Έγκριση συμμετοχής του Δήμου Δελφών στην αθλητική εκδήλωση 'off trail Παρνασσός' της 9^{ης} Οκτωβρίου 2016 που διοργανώνει η εταιρεία 'MILIAS CAMPS ΕΠΕ' σε περιοχές του Παρνασσού της ΤΚ Γραβιάς. (Εισηγητής: κ. Νικόλαος Μολιώτης, Αντιδήμαρχος).
23. Έγκριση νέου Κανονισμού Ύδρευσης & Αποχέτευσης του Δήμου Δελφών. (Εισάγεται από την Οικονομική Επιτροπή του Δήμου, εισηγήτρια: κ. Μαρία Ανδρεοπούλου, Αντιδήμαρχος).
24. Έγκριση παραχώρησης χώρου για την τοποθέτηση Τοπικού Αστυνομικού στη Δ.Κ. Δεσφίνας. (Εισηγητής: κ. Νεκτάριος Μίχος, Αντιδήμαρχος).

25. Ορισμός τεσσάρων δημοτικών συμβούλων για να συμμετάσχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Δημοτικού Ιδρύματος «Κοινωνικός Ξενώνας Ηλικιωμένων Ό ΕΥΣΤ.ΜΑΝΑΙΟΣ΄». (Εισηγητής: κ. Νεκτάριος Μίχος, Αντιδήμαρχος).
26. Αποδοχή γνωμοδότησης του δικηγόρου κ. Π.Τσακίρη σχετική με την αριθ. 287/2015 απόφαση Δημ. Συμβουλίου (υπόθεση Κ/ξίας Ό.ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΗΣ-ΑΦΡ.ΚΑΝΤΑ΄.(Εισηγητής: κ. Λουκάς Αναγνωστόπουλος, Αντιδήμαρχος).
27. Λήψη απόφασης για την κάλυψη των εξόδων φιλοξενίας της αποστολής της αδελφοποιημένης πόλης ΤΟΓΚΑ Ιαπωνίας στους Δελφούς, στις 5-7/10/2016. (Εισηγητής: κ. Λουκάς Αναγνωστόπουλος, Αντιδήμαρχος).
28. Καταγγελία σύμβασης παραχώρησης δημοτικής κατοικίας. (Εισηγητής: κ. Αριστείδης Αγγελόπουλος, Αντιδήμαρχος).
29. Έγκριση κατασκευής πεζοδρομίων επί των οδών Δυοβουνιώτου και Αθ. Παπαθανασίου εμπροσθεν της οικίας του κ. Ευθυμίου Ηλιόπουλου στην Δ.Κ. Άμφισσας. (Εισάγεται από την Ε.Π.Ζ., εισηγητής: κ. Αριστείδης Αγγελόπουλος, Αντιδήμαρχος).
30. Έγκριση δαπάνης για την Δημόσια Εορτή – Επέτειο «Ναυμαχία της Αγκάλης στην Δ.Κ. Ιτέας. (Εισηγήτρια: κ. Τριανταφυλλιά Πιλάλα – Τσακίρη, Αντιδήμαρχος).
31. Έγκριση δαπάνης για την γιορτή λήξης της καλοκαιρινής εκστρατείας της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ιτέας – Παιδικό Τμήμα «Γιώτα Μαδούρα». (Εισηγήτρια: κ. Τριανταφυλλιά Πιλάλα – Τσακίρη, Αντιδήμαρχος).
32. Κατανομή της Γ΄ δόσης πίστωσης για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών σχολείων και δαπάνη για σχολική τροχονόμο έτους 2016». (Εισηγητής: κ. Ανάργυρος Ζωμένος, Δημ. Σύμβουλος και Πρόεδρος Δ.Ε.Π.).
33. Λήψη απόφασης σχετικά με την αναδιάρθρωση Αστυνομικών Υπηρεσιών Δ.Α. Φωκίδας. (Εισηγητής: κ. Δήμαρχος)
34. Επί αιτήματος του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών. (Εισηγητής: κ. Δήμαρχος).

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία με την παρουσία των παραπάνω εικοσιέξι (26) υπογραψάντων μελών, ο πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου κ. Χαράλαμπος Παναγιωτόπουλος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης. (Ο ΔΣ κ. Αριστείδης Παπαλάιος υπέβαλε την παραίτησή του από **12.09.2016** ως Δημοτικός Σύμβουλος).

Στη συνέχεια ο κ. Ιωσηφίδης ζήτησε από το Συμβούλιο να ληφθεί απόφαση στην κατεύθυνση: α)την ανανέωση όλων των συμβάσεων των καθαριστριών των σχολείων του Δήμου, β)τη μετατροπή τους σε καθεστώς αορίστου χρόνου, με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα.

Ο κ. Δήμαρχος είπε ότι είναι θέμα της Σχολικής Επιτροπής (Ν.Π. του Δήμου) και προέβη σε σχετική ενημέρωση ο ίδιος, καθώς και ο Πρόεδρος της Σχολ. Επιτροπής κ. Τσονάκας, για την διαδικασία που ακολουθήθηκε.

Κατόπιν ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ζήτησε να συζητηθούν εκτός ημερήσιας διάταξης, λόγω χρονικού περιορισμού, τα θέματα: 1)Έγκριση πραγματοποίησης της εκδήλωσης 'Λευκή Νύχτα' στη Δ.Κ. Άμφισσας, 2)Επί αιτήματος κ. Νικολάου Αναγνωστόπουλου, 3)Έγκριση υποβολής πρότασης του Δήμου Δελφών στο πρόγραμμα LADDER, 4)Τροποποίηση & συμπλήρωση του προγράμματος Τουριστικής Προβολής έτους 2016, 5)Έγκριση κίνησης υπηρεσιακού αυτοκινήτου εκτός διοικητικών ορίων.

Το Συμβούλιο αποδέχτηκε, ομόφωνα, να συζητηθούν.

Ο κ. Σταντζούρης προσήλθε στη συνεδρίαση κατά την έναρξη της συζήτησης των Ε.Η.Δ. θεμάτων και απεχώρησε μετά το 5^ο θέμα της Ε.Η.Δ.

Ο κ. Δ.Καραγιάννης απεχώρησε στο 1^ο Ε.Η.Δ. θέμα, η κ. Σεγδίτσα μετά το 5^ο θέμα και ο κ. Ιωσηφίδης μετά το 11^ο .

Οι κ.κ. Κασούτσα, Παπαδόπουλος, Κουμπλή και Β.Καραγιάννης απεχώρησαν μετά την συζήτηση του 33^{ου} θέματος.

Το 33^ο θέμα προτάθηκε και συζητήθηκε μετά το 20^ο.

Θέμα 34^ο

Επί αιτήματος του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

393 /14.09.2016

Εισηγούμενος το ανωτέρω θέμα ο κ. Δήμαρχος έθεσε υπόψη του Συμβουλίου την από 24.08.2016 επιστολή του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών, η οποία έχει ως εξής:

ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Dr. Απόστολος Σαρρής
Εργαστήριο Γεωφυσικής - Δορυφορικής Τηλεπισκόπησης & Αρχαιοπεριβάλλοντος
Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών - Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας
Μελισσηνού & Νικηφόρου Φωκά 130, Τ.Θ. 119, Ρέθυμνο 74100
τηλ. 28310-25146, 56627, mobile:6944-789404, fax. 28310-25810
e-mail: asaris@ret.forthnet.gr
23 Αυγούστου 2016

Προς:
κ. ΔΗΜΑΡΧΟ και το ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΗΜΟΥ ΔΕΛΦΩΝ

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε και αξιότιμα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, με την παρούσα επιστολή θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών- Εργαστήριο Γεωφυσικής & Δορυφορικής Τηλεπισκόπησης και Αρχαιοπεριβάλλοντος του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ), από κοινού με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας και την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων έχει καταρτίσει ένα διεπιστημονικό ερευνητικό πρόγραμμα που αφορά την αρχαιολογική, γεωφυσική και υποθαλάσσια έρευνα των νησίδων του κόλπου της Ιτέας και του Γαλαξιδίου.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα -συνοπτική παρουσίαση του οποίου σας επισυνάπτεται- σε συνδυασμό με την παρουσία σημαντικών μνημείων όπως το Κάστρο της Άμφισσας, ο πρόσφατα αναστηλωμένος ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα στην Άμφισσα και οι διάσπαρτες ανεσκαμμένες παλαιοχριστιανικές βασιλικές έχει ως στόχο τη κατάρτιση μίας πλήρους εικόνας για την περίοδο του μεσαιωνικού ελληνισμού στη Στερεά Ελλάδα, προβάλλοντας το νευραλγικό ρόλο του Ν. Φωκίδας κατά τη συγκεκριμένη περίοδο. Ταυτόχρονα η γεωγραφική θέση των υπό εξέταση νησίδων ακριβώς απέναντι από την Φωκική ακτογραμμή αναδεικνύει την ύπαρξη ενός νέου αρχαιολογικού χώρου, που θα βοηθήσει στην αύξηση της επισκεψιμότητας και της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής Άμφισσας-Ιτέας-Γαλαξιδίου, δημιουργώντας ένα νέο μέτωπο προσέλευσης κοινού, πλέον των Δελφών.

Κατόπιν των ανωτέρω, ζητούμε από το Δήμο Δελφών, την ηθική του στήριξη και σύμπραξη, με προοπτική τη δημιουργία μίας γέφυρας επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ μας, τόσο κατά τις διαδικασίες ένταξης του προγράμματος σε κάποιο από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όσο και κατά τις διαδικασίες υλοποίησής του από τους παραπάνω αναφερόμενους φορείς.

Είμαστε βέβαιοι ότι με την στήριξή σας, ο νέος αυτός κύκλος διεπιστημονικής έρευνας με απώτερο στόχο την προβολή της διαχρονικής πολιτισμικής πορείας του τόπου, θα είναι ιδιαίτερος επιτυχής και θα ωφελήσει πρωτίστως την ίδια την περιοχή και την κοινωνία της. Παραμένω στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με τιμή,

Απόστολος Σαρρής

Διευθυντής Ερευνών – Αναπληρωτής Δ/ντής ΙΜΣ-ΙΤΕ

Επιστημονικός Υπεύθυνος του Εργαστηρίου

Γεωφυσικής-Δορυφορικής Τηλεπισκόπησης

Ι.Μ.Σ. - Ι.Τ.Ε.

.....

Μικροί νησιωτικοί τόποι στο περιθώριο του Δελφικού τοπίου: Οι νησίδες του κόλπου της Ιτέας και του Γαλαξιδίου

Η κεντρική οδική αρτηρία, που οδηγεί από την κάτω κοιλάδα του Σπερχειού προς τον Κρисиαίο κόλπο αποτελεί σήμερα τμήμα ενός ευρύτερου επαρχιακού δικτύου που ενώνει κυρίως τη δυτική Ελλάδα με την ανατολική Στερεά Ελλάδα και τη Θεσσαλία. Η χρήση του φαίνεται περιορισμένη, στην πραγματικότητα όμως αποτελεί κεντρικό κόμβο μεταφοράς αγαθών από και προς τη βορειοδυτική Πελοπόννησο. Η σύγχρονη αμαξιτή οδός έχει κατασκευαστεί στη θέση ενός από τους βασικότερους δρόμους της αρχαιότητας, ο οποίος είναι γνωστός στην επιστημονική έρευνα ως **Great Isthmus Corridor Route (GICR)** και αποτελούσε κύριο συνδετικό άξονα μεταξύ της Θεσσαλίας και της Πελοποννήσου από την Προϊστορική εποχή ως τις αρχές του 20ου αι. Ο **GICR** ήταν ουσιαστικά ένα ευρύτερο δίκτυο δρόμων μέσα στις μικρές κοιλάδες που σχηματίζονται ανάμεσα στις ογκώδεις οροσειρές και δεσπόζουν στο τοπίο της ανατολικής Στερεάς Ελλάδας. Στην άμεση ή έμμεση περιφέρεια του ήκμασαν σημαντικοί αρχαίοι, μεσαιωνικοί και οθωμανικοί οικισμοί όπως το Κάλλιο, η Λιλαία, η Γραβιά, η Σουβάλα (Πολύδροσο) στο βόρειο τμήμα του ή η Άμφισσα και η Κίρρα (το επίνειο των Δελφών) στο νότιο τμήμα, των οποίων η διερεύνηση γινόταν συχνά στο περιθώριο της αρχαιολογικής έρευνας του αδιαμφισβήτητου θρησκευτικού κέντρου της περιοχής- των γειτονικών Δελφών.

Ο **GICR** συνδέεται με σημαντικά ιστορικά γεγονότα που επηρέασαν τη ζωή της ηπειρωτικής Ελλάδας από την ύστερη Ρωμαϊκή περίοδο και εξής. Οι επιδρομές των Γόθων του 4ου αι., η κάθοδος των Σλάβων προς την Πελοπόννησο από τον 7ο αι. κ.ε., οι επάλληλες επιδρομές των Βουλγάρων (10ος αι.) και των Ούζων (1064) φαίνεται ότι διοχετεύονται μέσω του «Ισθμού», ο οποίος προσέφερε το πλεονέκτημα της αποφυγής των μεγαλύτερων αστικών και στρατιωτικών κέντρων των Θηβών και των Αθηνών, προσφέροντας μεγαλύτερες δυνατότητες ανεμπόδιστης διέλευσης των νομαδικών πληθυσμών.

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Οι επάλληλες κάθοδοι πληθυσμών που συνήθως φαίνεται να έχουν εχθρικό χαρακτήρα απέναντι στο ντόπιο στοιχείο γνωρίζουν ένα φυσικό πέρας – τη θάλασσα. Ωστόσο, ακόμα και εντός της θάλασσας, υπάρχουν λωρίδες γης, οι βραχονησίδες του κόλπου της Ιτέας και του Γαλαξιδίου, οι οποίες ναι μεν επικοινωνούν με την ακτογραμμή, παράλληλα όμως δεν επιτρέπουν την άμεση προσβασιμότητα λόγω του υδάτινου στοιχείου που τις περιβάλλει. Κατ' αυτόν τον τρόπο η απομόνωση των νησιών αποτελεί μέσο σωτηρίας του ντόπιου πληθυσμού. Η χρήση αυτών των βραχονησίδων ως καταφυγίων μας είναι γνωστή από ένα από τα πολυτιμότερα ιστορικά κείμενα της μεσαιωνικής και νεώτερης εποχής, το περίφημο **«Χρονικό του Γαλαξιδίου»** που συνετάχθη στα 1703 από τον Ιερομόναχο Ευθύμιο και περιλαμβάνει μια σύντομη χειρόγραφη περίληψη της ιστορίας του Γαλαξιδίου και της ευρύτερης περιοχής του από τον 10ο έως τον 17ο αι. Το πιο μεγάλο τμήμα του Χρονικού αφορά στις στρατιωτικές επιδρομές των ξένων λαών και στους τρόπους αντίστασης του ντόπιου στοιχείου που ποικίλει από τη δυναμική αντιπαράθεση ως τη διαφυγή προς τη σωτηρία. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο οι νησίδες στον κόλπο της Ιτέας και του Γαλαξιδίου φαίνεται να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για τη συνέχεια της ζωής των οικισμών της ακτογραμμής. Από αυτούς τους οικισμούς το Χρονικό κάνει σαφή αναφορά μόνο στο Γαλαξίδι, ενώ μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι βραχονησίδες χρησιμοποιήθηκαν και από τους κατοίκους άλλων γειτονικών παράκτιων οικισμών όπως η Ιτέα και η Κίρρα.

Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Τα στοιχεία από το *Χρονικό του Γαλαξειδίου* σε συνδυασμό με την κεντρική ιδέα των *"Νησιών Καταφυγίων"* της Μινωικής περιόδου ώθησε τον Άγγλο αρχαιολόγο Sinclair Hood μετά από μία ερευνητική αυτοψία σε τρία νησιά του κόλπου του Γαλαξειδίου (Άγιος Γεώργιος, Παναγία, Αψίφια) να υποθέσει ότι τα νησιά χρησιμοποιήθηκαν ως καταφύγια για τους κατοίκους των παράκτιων οικισμών σε μία περίοδο

(Πρωτοβυζαντινή εποχή-Σκοτεινοί Αιώνες), όπου η ενδοχώρα βρίσκονταν υπό το καθεστώς απειλής. Μαζί με τα τρία νησιά του κόλπου του Γαλαξιδίου, θα πρέπει να συνηλογοιστούν και τα 2 μεγαλύτερα νησιά του κόλπου της Ιτέας, ο Άγιος Αθανάσιος και ο Άγιος Κωνσταντίνος, καθώς το τελευταίο κατονομάζεται με σαφήνεια από το Χρονικό ως τόπος καταφυγής των κατοίκων οι οποίοι φαίνεται να κατασκευάζουν την ομώνυμη εκκλησία. Ένα πρώτο συμπέρασμα είναι ότι το κείμενο όταν αναφέρεται στις γειτονικές νησίδες, αναφέρεται τόσο σε αυτές του κόλπου του Γαλαξιδίου όσο και του κόλπου της Ιτέας. Συνεπώς ο αριθμός των “*Νησιών Καταφυγίων*” στον κόλπο της Ιτέας και του Γαλαξιδίου πρέπει να ανέλθει στα 5 (Παναγία, Άγιος Γεώργιος, Αψίφια, Άγιος Αθανάσιος, Άγιος Κωνσταντίνος). Τα νησιά αυτά δεν έχουν διερευνηθεί με ένα συστηματικό τρόπο. Οι περισσότερες πληροφορίες είναι σποραδικές και προέρχονται από τις σύντομες επισκέψεις ξένων αρχαιολόγων (Lerat-Chamoux, Hood) συνήθως με σκοπό τον εντοπισμό προϊστορικών και κλασικών αρχαιοτήτων. Ουσιαστικά λοιπόν αυτοί οι χώροι που διαδραμάτισαν ένα σημαντικό και καίριο ρόλο για τη σωτηρία και την επανάκαμψη του μεσαιωνικού ελληνισμού κατά την περίοδο των σλαβικών επιδρομών, παραμένει άγνωστοι.

Είναι αξιοσημείωτο ότι ο Hood παρατηρεί οχυρωματικά έργα που μπορούν να αναχθούν στην πρώιμη βυζαντινή περίοδο στις νησίδες της Παναγίας και των Αψιφιών. Διάσπαρτα ίχνη κατοικιών της ίδιας περιόδου εντοπίζονται απέναντι από τον παράκτιο οικισμό σε τρία από τα 5 νησιά (Παναγία, Άγιος Γεώργιος, Άγιος Κωνσταντίνος), ενώ για τα άλλα δύο απαιτείται μεγαλύτερη διερεύνηση. Κοινή για όλες τις νησίδες είναι η ύπαρξη άφθονης κεραμικής που χρονολογείται κατά κύριο λόγο στην υστερορωμαϊκή-πρωτοβυζαντινή περίοδο, ενώ χαρακτηριστική είναι η ύπαρξη σκαμμένων κοιλοτήτων στους βράχους των νησιών, που χρησιμοποιήθηκαν ως δεξαμενές για τη περισυλλογή του νερού της βροχής. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία ναυδρίων σε δύο από αυτά τα νησιά στον Άγιο Γεώργιο (2 εκκλησίες) και στον Άγιο Κωνσταντίνο (1 εκκλησία), που χρειάζονται διερεύνηση.

Η προτεινόμενη χρήση αυτών των νησιών ως “*Νησιών Καταφυγίων*” θα μπορούσε να συμπληρωθεί από τα πορίσματα της νεώτερης έρευνας, σύμφωνα με την οποία κάποιες νησίδες του Κορινθιακού πιθανώς χρησιμοποιήθηκαν ως ενδιάμεσοι εμπορικοί ναύσταθμοι ήδη από τη Ρωμαϊκή εποχή, προκειμένου να διευκολυνθεί το παράκτιο εμπόριο του Κορινθιακού κόλπου χωρίς υποχρεωτικά να λειτουργούν πάντα ως καταφύγια για τους παράκτιους οικισμούς. Επίσης, πληροφορίες από ανάλογες παράκτιες βραχονησίδες σε άλλες περιοχές, όπως για παράδειγμα στη νησίδα Αλιμνιά, μεταξύ Ρόδου και Χάλκης στο ΝΑ Αιγαίο, υποδεικνύουν κι άλλες χρήσεις των βραχονησίδων αυτών, όπως αυτή της επισκευής εμπορικών ή πολεμικών πλοίων.

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα των νησίδων στον κόλπο της Ιτέας και του Γαλαξιδίου έχει αυξημένη βαρύτητα καθώς αποτελεί μία από τις μοναδικές περιπτώσεις όπου η ορθότητα των γραπτών πηγών μπορεί να εξακριβωθεί με βάση τα αρχαιολογικά στοιχεία. Η συστηματική έρευνα των μεσαιωνικών καταλοίπων των νησίδων μέσα από τη σύμπραξη σύγχρονων μεθόδων αρχαιολογικής έρευνας (survey) και θετικών επιστημών (Γεωφυσική έρευνα-Δορυφορική τηλεπισκόπηση-Σχεδιασμό γεωγραφικών συστημάτων κλπ) μπορεί να προσφέρει για πρώτη φορά συγκροτημένα δεδομένα σχετικά με την κατανομή των υλικών καταλοίπων και συνεπώς των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων πάνω στα νησιά (οχύρωση/άμυνα, ναυτιλιακή/εμπορική δραστηριότητα, καλλιέργειες, συλλογή νερού, κατοίκηση, λατρεία), τη διερεύνηση ύπαρξης κοινωνικών δομών πάνω στα νησιά καθώς και τη γεωγραφική τους σύνδεση με την ακτογραμμή.

Η αρχαιολογική μελέτη του χαρακτήρα και της λειτουργίας αυτών των νησίδων σε συνδυασμό με τη την ανάδειξη τους ως οργανωμένους χώρους με πινακίδες πληροφόρησης, επίγειες διαμορφώσεις και θαλάσσιες διαδρομές θα αναδείξει έναν νέο αρχαιολογικό χώρο που θα σταθεί δίπλα και θα συμπληρώσει την εικόνα μνημείων όπως ο ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα στην Άμφισσα, το Κάστρο της Άμφισσας, οι πολυάριθμες παλαιοχριστιανικές βασιλικές και οι βυζαντινοί ναοί αναδεικνύοντας τη νευραλγική

σημασία του Ν. Φωκίδας για το μεσαιωνικό ελληνισμό που αποτελεί την «γέφυρα» από την αρχαιότητα ως την σύγχρονη εποχή.

Η έρευνα θα είναι σημαντική τόσο για την τοπική ιστορία, αλλά και για τη συνολική αποτίμηση της μετακίνησης των πληθυσμών κατά τη μεσαιωνική περίοδο και μπορεί να αποτελέσει έναν πιλοτικό οδηγό για τη συστηματική μελέτη ανάλογων νησίδων σε όλο το πλάτος του βόρειου κορινθιακού κόλπου, εισάγοντας την έρευνα της «νησιωτικότητας» για πρώτη φορά στο γεωγραφικό χώρο της ηπειρωτικής Ελλάδας και αναδεικνύοντας τη χαμένη πλέον σημασία των νησίδων που επικοινωνούν με την ακτογραμμή.

**Οι νησίδες που περιλαμβάνονται στην έρευνα
(από τα ΒΑ του κορινθιακού κόλπου προς τα ΒΔ)**

Κόλπος Ιτέας: Νήσοι Άγιος Αθανάσιος, Άγιος Κων/νος, Μολυσμένος

Κόλπος Γαλαξειδίου: Παναγία, Άγιος Δημήτριος, Άγιος Γεώργιος, Αψήφια

Στον οικισμό Γλυφάδα: Σύμπλεγμα νησιών με μεγαλύτερο τα Τριζόνια και τρία ακόμη, τον Αγ.Ιωάννη, το Πλανέμι και το Πρασούδι

Ενδεικτικές Δράσεις:

- Αρχαιολογική έρευνα επιφανείας (survey) στις νησίδες
- Αποτύπωση αρχιτεκτονικών καταλοίπων-δειγματοληψία κινητών ευρημάτων (κεραμική κι άλλα τέχνηρα)
- Μελέτη υλικών τεκμηρίων-Τεκμηρίωση / Χρονολόγηση
- Μελέτη ιστορικών πηγών-βιβλιογραφίας-περιηγητών και σύνδεση με υλικά τεκμήρια
- Γεωφυσική έρευνα-Δορυφορική Τηλεπισκόπηση-Αποτύπωση
- Σχεδιασμός συστήματος Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS)
- Εισαγωγή στοιχείων της έρευνας στο σύστημα GIS και μελέτη της κατανομής αρχαιολογικού υλικού στο χώρο και ανά εποχές
- Συλλογή υποβάθρων-χαρτών και αεροφωτογραφιών
- Υποθαλάσσια έρευνα για εντοπισμό κατακρημνισμένων οχυρωματικών έργων κ.ά.
- Δημιουργία περιπάτων πάνω στις νησίδες και τοποθέτηση πινακίδων πληροφόρησης κοινού-αύξηση της επισκεψιμότητας πάνω στις νησίδες
- Οργάνωση διεθνούς συνεδρίου- Αξιολόγηση-Παρουσίαση αποτελεσμάτων-Σύγκριση με ανάλογες περιπτώσεις στον Ευρωπαϊκό χώρο

Το προτεινόμενο έργο, το οποίο **θα υλοποιηθεί από κοινού** και σε αγαστή συνεργασία από το **Εργαστήριο Γεωφυσικής- Δορυφορικής Τηλεπισκόπησης και Αρχαιοπεριβάλλοντος του Ι.Τ.Ε.**, την **Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας και την Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων** μπορεί να ενταχθεί σε Προγράμματα που αφορούν την Ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της περιοχής και θα βοηθήσει-εκτός από τη συμπλήρωση της επιστημονικής μας γνώσης για τα μνημεία του παραλιακού μετώπου της Φωκίδας-στη δημιουργία ενός νέου αρχαιολογικού χώρου πλησίον της ακτογραμμής, ο οποίος θα συμβάλλει στην αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής Άμφισσας-Ιτέας-Γαλαξειδίου, δημιουργώντας ένα νέο μέτωπο προσέλευσης κοινού, πλέον των Δελφών «αποκεντρώνοντας» με ουσιαστικό τρόπο την τουριστική ανάπτυξη στον Ν. Φωκίδας.

Το Συμβούλιο αφού άκουσε τον κ. Δήμαρχο, τους άλλους ομιλητές και αφού είδε και την αριθ. πρωτ. 20082/24.08.2016 επιστολή του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών, μετά από διαλογική συζήτηση,

Αποφασίζει ομόφωνα

Αποδέχεται το από 23.08.2016 αίτημα του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών, της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδας και της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων και παρέχει την ηθική του στήριξη και σύμπραξη, με προοπτική την ένταξη ενός ερευνητικού προγράμματος που αφορά την αρχαιολογική έρευνα στις νησίδες του βόρειου κορινθιακού κόλπου, τη δημιουργία μίας γέφυρας επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ του Δήμου και των παραπάνω φορέων, τόσο κατά τις διαδικασίες ένταξης του προγράμματος σε κάποιο από τα Επιχειρησιακά

Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όσο και κατά τις διαδικασίες υλοποίησής του από τους παραπάνω αναφερόμενους φορείς.

.....
Αφού συντάχτηκε το παρόν υπογράφεται

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Τα Μέλη

Ακριβές απόσπασμα

Άμφισσα 16.09.2016

Ο Πρόεδρος

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ